V Praze dne 6. 9. 2010

Posudek disertační práce

„Léčebné ovlivnění příznaků u schizofrenních pacientů pomocí rTMS“

Hlavním tématem předložené disertační práce je problematika schizofrenie a její léčby. Autorka se ve dvou částech své experimentální práce hlouběji zaměřuje na zkoumání vlivu rTMS na verbální paměť, pozornost u zdravých dobrovolníků a vlivu na rezistentní sluchové halucinace, negativní příznaky a kognici u nemocných trpících schizofrenií.

Disertační práce sestává z celkem 70 stran, obsahuje 65 citací a 31 stran příloh publikací autorky. Tématicky originální práce je členěna ve své teoretické části celkem na 3 oddíly.

Všeobecný úvod do problematiky obsahuje teoretický úvod, kde autorka vcelku přehledně nastiňuje problematiku schizofrenie, její terapie a princip transkraniální magnetické stimulace včetně využití experimentálního a klinického. Tuto část považuji za velmi zdařilou a jedinou připomínkou k této části je absence citací prací českých autorů, kteří pracují na podobném tématu a také bych vytkl používání stigmatizujících označení jako např. schizofrenici.

Experimentální část sestává ze dvou základních celků tj. práce týkající se zkoumání vlivu rTMS na kódování verbální paměti a setrvalou pozornost u zdravých dobrovolníků a ověření klinického efektu u psychicky nemocných. K části ověření efektu rTMS u zdravých dobrovolníků v doménách zasažených u schizofrenie nemám připomínek a považuji jej za originální příspěvek autorky jak z pohledu metodiky experimentu, tak z pohledu testovaných hypotéz mechanismu působení. Vliv rTMS na pozornost je další částí práce a zde postrádám v textu práce podrobnější popis metodiky.

V rámci práce s psychicky nemocnými autorka zkoumala vliv rTMS na rezistentní auditivní halucinace u nemocných trpících schizofrenií. Zvolila si nejen klinické parametry, ale také vliv stimulace na utilizaci glukózy, které ji dovolily formulovat či potvrdit nové hypotézy vlivu NFrTMS na sluchové halucinace, které lze považovat za orginální. V další části hodnotí velmi stručně dosažené změny pomocí analýzy biosignálu pomocí techniky LORETA.

U nemocných schizofrenií se autorka zabývala výzkumen VFrTMS a neprokázala vliv 20Hz stimulace na negativní a kognitivní příznaky.

Dovolím si některé připomínky k předložené práci. Některé oddíly, především v experimentální části, jsou dle mého názoru až příliš zestručněny a jistě by nebylo na škodu a bylo zcela dostatečné, kdyby autorka prezentovala menší počet výsledků, ale s větší hloubkou. Podobně jako v úvodu postrádám v diskuzích i zařazení prací českých autorských týmů.

Z práce je však zcela patrné, že kolegyně zvládla veškeré metodické i praktické otázky a tak i přes výše uvedené drobné připomínky považuji práci za orginální a přínosnou v odkrývání možností aplikace rTMS.

Pokud MUDr. Lucie Baláková naplňuje prezenční a publikační kritéria pro udělení titulu Ph.D., považuji předloženou práci v tomto ohledu za plně dostatečnou.

as.MUDr.Martin ANDERS, Ph.D.
Psychiatrická klinika 1.LF UK a VFN Praha
Ke Karlovu 11, Praha 2, 120 00
Tel:224965220, 5347
Fax:224923077
anders.martin@vfn.cz

Otázky na autorku:

1. Jaké postoje obecně zaujímají nemocní trpící schizofrenií k této léčebné metodě?
2. Zda autorka neznamenala při kontaktu s nemocnými výskyt změny, zakolísání či zhoršení pozitivních příznaků onemocnění v rámci průběhu vysokofrekvenční stimulace, jak ji popisuje v poslední části své práce?
3. Zda došlo k ovlivnění některých položek hodnocených pomocí administrovaných stupnic zaměřených na náladu? Z popisu se zdá, že stupnice byly hodnoceny v rámci celkového skóre.